

Sygn. akt I CZ 165/10

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w

W.Inspektorat w P.

przy uczestnictwie E. J.

o wpis,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 stycznia 2011 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 19 maja 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił, jako nieopłaconą, skargę kasacyjną uczestniczki postępowania – E. J., wniesioną od postanowienia tego Sądu wydanego w dniu 3 listopada 2009 roku.

W motywach postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że wniesiona przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika skarga kasacyjna nie była opłacona, a tym samym, stosownie do przepisu art. 398⁶ § 2 k.p.c., podlega ona odrzuceniu. Zaznaczył również, powołując się na uchwałę składu siedmiu sędziów z dnia 5 czerwca 2008 r., sygn. akt III CZP 142/07, publ. OSNC 2008, nr 11, poz. 122, że mimo iż uczestniczka była w całości zwolniona od opłaty od apelacji, to zwolnienie udzielone w toku postępowania przed sądami powszechnymi, nie obejmuje postępowania kasacyjnego.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżąca wniosła o jego uchylenie w całości podnosząc przy tym w lakonicznym uzasadnieniu, że jej sytuacja majątkowa uzasadniała zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia opłaty od wniesionej skargi kasacyjnej. Zwróciła ona uwagę, że postanowieniem z dnia 13 stycznia 2010 r. został ustanowiony dla niej pełnomocnik z urzędu do wniesienia skargi kasacyjnej, a zatem w jej ocenie zachodziły tym samym okoliczności uzasadniające również zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia opłaty od wniesionej skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. nieopłacenie lub nienależyte opłacenie skargi kasacyjnej stanowi podstawę do jej odrzucenia przez sąd drugiej instancji. Wniesiona przez skarżącego skarga kasacyjna nie była opłacona, a zatem słusznie została odrzucona.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że z akt sprawy wynika, iż skarżąca nie złożyła stosownego wniosku o zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia opłaty od wniesionej skargi kasacyjnej, a zatem Sąd Okręgowy, związany żądaniem

uczestniczki zawartym w pkt 2 jej wniosku z dnia 2 grudnia 2009 r. (k. 125) ograniczył się do ustanowienia pełnomocnika z urzędu (k. 130), prawidłowo nie orzekając w przedmiocie zwolnienia od kosztów postępowania kasacyjnego.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2008 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) warunkiem zwolnienia osoby fizycznej od kosztów sądowych jest złożenie przez nią stosownego wniosku, sąd bowiem nie może uczynić tego z urzędu (por. np. postanowienie SN z dnia 3 grudnia 2009 r., sygn. akt II CZ 64/09, niepubl., postanowienie SN z dnia 22 stycznia 2008, sygn. akt I UZ 39/07, publ. OSNP 2009, nr 7-8, poz. 109). Tym samym, brak złożonego przez skarżącą wniosku o zwolnienie jej od kosztów postępowania kasacyjnego wyłączał możliwość orzekania przez Sąd w tym przedmiocie.

Nie ma również racji skarżąca podnosząc, że ustanowienie pełnomocnika, ze względu na brzmienie art. 117 § 1 k.p.c., wymagało od sądu uprzedniego zwolnienia od kosztów sądowych. Skarżąca pomija bowiem okoliczność, że w następstwie wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2008 roku, sygn. akt P 37/07, publ. OTK-A 2008, nr 5, poz. 80 nastąpiła zmiana treści art. 117 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, w brzmieniu obowiązującym po dniu wejścia w życie przywołanego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, tj. po dniu 26 czerwca 2008 r., mającym zastosowanie w przedmiotowym stanie faktycznym, warunkiem ustanowienia przez sąd pełnomocnika z urzędu nie jest uprzednie zwolnienie strony od kosztów postępowania w całości lub w części.

Z tych też względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił jak w sentencji.